

Rehabilitering

UTGITT AV STIFTELSEN SOFIENLUND OG SOFIENLUNDS VENNER

NR. 1 2017 21. ÅRGANG

Intensjonsavtalen om Sofienlundsenteret ble signert 2. februar!

Nesodden kommune inngår intensjonsavtale med stiftelsen Sofienlund

Ordfører Nina Sandberg har signert og tatt prosjektleder Thor Bjørn Lie i hånden på at Nesodden kommune er positiv til det planlagte rehabiliteringsenteret på Fjellstrand.

Torsdag morgen 2. februar møttes ordfører Nina Sandberg og Thor Bjørn Lie, daglig leder for Stiftelsen Sofienlund, for å signere en intensjonsavtale mellom stiftelsen og Nesodden kommune. -Det var en fantastisk opplevelse for oss og meget hyggelig. Vi er svært glade for at det ble et enstemmig vedtak i både formannskapet og kommunestyret. Det gjør livet adskillig lettere for oss, sier Lie. I avtalen står det at

”Nesodden kommune stiller seg positiv til planene fra stiftelsen og ønsker å bidra til at planene kan realiseres. Det å legge til rette for helserelatert næringsvirksomhet er i tråd med kommunens strategiske næringsplan”.

Videre står det at ”Nesodden kommune vil etter beste evne bidra med informasjon om kommunens ønsker og behov i forbindelse med planleggingen og bygging av senteret”.

Ønsker å starte byggingen i år
-Nå jobber vi for fullt med å få regulert hele eiendommen. Nesodden kommune, Statens vegvesen, arkitekter og konsulenter bidrar i arbeidet. Det blir full fres fremover, og vi er i avsluttende fase for å få laget en helt ny kryssløsning med gang- og sykkelsti på fylkesvei 157.

Vi håper på en rask behandling av reguleringsplanen, da vi forstår det slik at kommunen er veldig interessert i å få dette til, sier Lie. Da blir det mulig å kunne sette i gang med byggeprosessen innen utgangen av året. Byggeperioden vil ta halvannet til to år.

Utbedring av løypenettet

Vi skal også opparbeide et brukervennlig utendørsanlegg. Det skal bli planlagt sammen med Sunnaas sykehus og Oslofjordens Friluftsråd. Som kjent har Sofienlund Stiftelsen tidligere opparbeidet et tur- og løypenett ned til Ommen og omkring ”Oleanas utsikt”. Dette vil nå

bli ”betydelig utvidet” også opp mot Omsåsen

Denne gangen får vi det til

Ikke bare Thor Bjørn Lie, men også ordfører Nina Sandberg var meget fornøyd etter møtet.

-Jeg synes dette er veldig gledelig, og denne gangen skal vi få dette til. Jeg tror prosjektet kan få nasjonal betydning, slik som Sunnaas sykehus har fått det til, og dessuten passer prosjektet inn i vår strategiske næringsplan. Jeg tror dette kan bety mange nye arbeidsplasser på Nesodden, sier Nina Sandberg.

Nina Sandberg tror rehabilitering er et område hvor Nesodden kan ta en nasjonal posisjon i årene framover, da kommunene vil få et stadig større behov for rehabiliteringstjenester. Vi blir flere eldre, som lever lenge. Nesodden kommune ønsker å legge til rette for at folk ikke skal institusjonaliseres, men leve gode, vitale liv der man er

sin egen herre. Rehabilitering for eldre er et felt som har fått lite oppmerksomhet, men jeg tror det kommer mer og mer fremover, sier Sandberg.

Ikke bindende

-Intensjonsavtalen betyr veldig mye for stiftelsen. Det er verdt å merke seg at det er tverrpolitisk enighet om Sofienlundprosjektet. Vi skal gjøre så mye vi kan innenfor lover og regler, uten å forfordele, sier Sandberg.

Rådmannen har imidlertid vært nøye på at intensjonsavtalen ikke er juridisk bindende. Avtalen skal ikke kunne binde opp politikerne i fremtiden. Så etter forslag fra ordføreren ble formuleringen:

”Formannskapet understreker at den framlagte intensjonsavtale ikke på noen måter binder Nesodden kommune for noen forpliktelser i forhold til prosjektet” tatt ut av kommunestyrets vedtak, som nå lyder

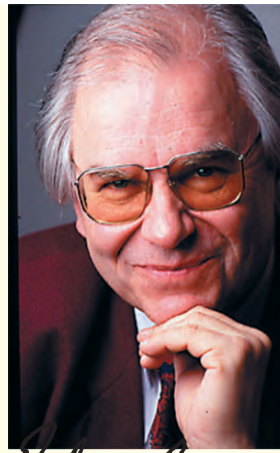
”Nesodden kommune inngår intensjonsavtale med stiftelsen Sofienlund”.

Sofienlundsenteret

Sofienlund Stiftelsen, som står bak CatoSenteret i Son, har besluttet å bygge ”Sofienlundsenteret”, et senter for vitalisering og rehabilitering av eldre. Senteret skal bygges på stiftelsens eiendom Sofienlund på Fjellstrand, Nesodden. Senteret vil bl.a. bestå av trenings- og behandlingsrom, varmtvannsbasseng, kafeteria, spiserom, kjøkken og resepsjon. Det planlegges ca. 50 brukerrum av samme størrelse og utforming (Husbankens norm), som på CatoSenteret for korttidsopphold, samt 20 opptreningsleiligheter som kommunene eller andre kan leie etter behov, og kjøpe tjenester tilpasset den enkelte brukers behov over lengre tid.

Endelig

Etter at intensjonsavtalen med Nesodden kommune ble undertegnet av Stiftelsen Sofienlunds grunnlegger, Thor Bjørn Lie, og ordfører Nina Sandberg på Tangenten 2. februar, kan vi endelig gå løs på oppgaven: Ferdigprosjektering av Sofienlundsenteret, som skal bli et Vitaliserings- og rehabiliteringssenter for 55+.

«Avtalen som ble formelt inngått ved signeringen, baserte seg på en sjelden enighet i Nesodden kommunestyre når det er utbyggingsplaner som står på den politiske dagsorden. Det er mer unntaksvis at det ikke er en betydelig opposisjon til politisk prioritering i slike saker. Men denne gangen var det tverrpolitisk støtte å høste, for dem som har drevet fram tanken om Sofienlundsenteret på Fjellstrand», skriver Amta i sin leder 3. februar.

Stiftelsens har tidligere presentert Sofienlundprosjektet for ledergruppen på Sunnaas sykehus.

Der fikk vi en fantastisk mottakelse, og det var enstemmig enighet om at dette var et godt prosjekt. Adm. direktør Einar Magnus Strand har sagt at de er villige til å samarbeide, og hjelpe oss på alle faglige plan, som ansettelse av kvalifiserte fagfolk, utformingen av senteret og ikke minst planlegging av utendørsanleggene. Dette siden Sunnaas nesten ikke har noe uteområde igjen.

Dette betyr at vår felles ambisiøse målsetting om at «Nesodden kan bli et nasjonalt- og internasjonalt fyrtårn innenfor rehabilitering» endelig kan bli oppfylt.

Amta skriver også dette i sin leder: «Siden Sunnaas sykehus ble stiftet i 1954, så har nok ikke Nesodden kommune høstet maksimalt av samarbeidet og de ringer i vannet som helseforetaket skaper. Derfor bør også andre enn stiftelsen føle glede over at det endelig er fortgang i den mer enn 20 år gamle tanken om å bygge et rehabiliteringssenter på Fjellstrand».

Stiftelser

* En stiftelse er en formuesverdi (penger, eiendom, aksjer, eiendeler) som ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon blir stilt selvstendig til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, sosial eller annen art.

* Kjernen i stiftelsesbegrepet - det som skiller stiftelser fra andre rettsdannelser - er at formuen må være stilt selvstendig til rådighet for formålet. Det betyr at den som gir en formuesverdi til en stiftelse ikke lenger har rådighet over det som er overført til stiftelsen.

* Oppfyller rettsdannelsen kriteriene ovenfor, er det en stiftelse, uavhengig av om den betegnes som et legat, fond, institusjon eller lignende.

* En stiftelse har ingen eiere eller medlemmer - og dermed heller ingen generalforsamling. Styret er stiftelsens bestemmende organ. Hvordan styremedlemmer velges, varierer.

* Stiftelsestilsynet fører tilsyn og kontroll og skal påse at forvaltningen av stiftelsene skjer i samsvar med stiftelsens vedtekter og stiftelsesloven.

Stiftelsen Sofienlund

Stiftelsen Sofienlund ble opprettet av Bente og Thor Bjørn Lie, Nesodden i 1991, og grunnkapitalen på kr 50.000,- ble gitt som gave.

Stiftelsen Sofienlund, foretaksnummer 961340195, eier eiendommen Sofienlund gnr 29, bnr.17 m/flere (108 mål) og eiendommen Ommenveien 9, gnr 29, bnr 146 (1,6 mål).

Stiftelsen Sofienlunds styre:

Erling Lauritzsen,

arb.styreleder

Thor Bjørn Lie,

daglig leder

Tore Henning Larsen,

styremedlem

Truls Thv. Falkenberg,

styremedlem

FOR REHABILITERING OG VITALISERING AV MENNESKER

Utgiver:
Stiftelsen Sofienlund,
Ommenveien 18
1458 Fjellstrand

Redaktør:
Erling Lauritzsen
tlf. 66 78 92 37
mobil 920 26 355
e-post: erling@sofienlund.no

Design:
Knut T. Frøyhaug,

Annonser:
Faktureringservice sør as,
tlf. 32 24 44 33
fax 32 24 44 34

Trykk:
Orkla Trykk AS
Opplag: 9.000

Redaksjonen avsluttet
23.02.2017

Stiftelsen Sofienlund
Ommenveien 18,
1458 Fjellstrand
www.sofienlund.no
post@sofienlund.no
Foretaksnummer:
961340195
Bankgiro: 8380 08 53462

Stiftelsen Sofienlunds styre:
Arbeidende styreformann
Erling Lauritzsen
Daglig leder
Thor Bjørn Lie
Styremedlemmer
Truls Thv. Falkenberg
Tore Henning Larsen

Sofienlunds Venner:
Tlf: 66 78 92 37
mobil 920 02 6355
E-post:
erling@sofienlund.no
Foretaksnr.: 976805518
Bankgiro: 8380 0865509

Gavekonto
Bankgiro:
8380 40 09941
Lars Henrik Lauritzsens
Minnefond
Bankgiro: 8380 40 09941

02.02.2017
Nesodden

Intensjonsavtale

Intensjonsavtale mellom Stiftelsen Sofienlund/Sofienlundsenteret og Nesodden kommune

Stiftelsen Sofienlund har besluttet å bygge Sofienlundsenteret – et senter for vitalisering og rehabilitering, på stiftelsens eiendom Sofienlund på Nesodden. Senteret vil bestå av trenings- og behandlingsrom, varmtvannsbasseng, kafeteria, spiserom, kjøkken og resepsjon. Det planlegges ca. 50 brukerrum av samme størrelse og utforming som på CatoSenteret (Husbankens norm), for korttidsopphold, samt 20 opptreningsleiligheter som kommunene eller andre kan leie etter behov og kjøpe tjenester tilpasset den enkelte brukers behov over lengre tid.

I samarbeid med Oslofjordens Friluftsråd er det opparbeidet et tur- og løypenett i området omkring «Oleanas Utsikt». Dette vil bli betydelig utvidet (opp mot Omsåsen) i forbindelse med realisering av prosjektet. Stiftelsen Sofienlund har 20 års erfaring i vitalisering og rehabilitering av mennesker. Stiftelsen sto for etableringen av CatoSenteret i Son, som åpnet 4. juni 1998.

Habilitering og rehabilitering har i mange år vært pekt på som et av helse- og omsorgstjenestens viktigste satsingsområder. Sofienlundsenteret ønsker å spesialisere seg på rehabilitering av eldre mennesker og ønsker å være et supplement til den kommunale helse og omsorgstjenesten.

Nesodden kommune stiller seg positiv til planene fra Stiftelsen og ønsker å bidra til at planene kan realiseres. Det å legge til rette for helserelatert næringsvirksomhet er i tråd med kommunens strategiske næringsplan

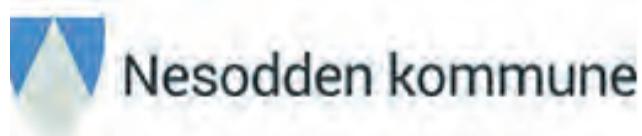
Nesodden kommune vil etter beste evne bidra med informasjon om kommunens ønsker og behov i forbindelse med planleggingen og bygging av senteret.

Nesodden kommune

Nina Sandberg

Stiftelsen Sofienlund/Sofienlundsenteret

Arne B. Aie

Stiftelsen Sofienlund er en ideell organisasjon med formål å bidra aktivt til å øke rehabiliteringstilbudet for skadde, kronisk syke og eldre i Norge.

og rehabiliteringsmiljø, hvilket innebærer at man ikke trenger å være selvhjulpne ved ankomst.

Hva er Sofienlundsenteret?
Sofienlundsenteret blir et senter

Sofienlundsenteret

Sofienlundsenteret skal bygges på Stiftelsen Sofienlunds 110 mål eiendom på Fjellstrand i Nesodden kommune. Eiendommen Sofienlund ligger 4 km syd for Sunnaas sykehus og med samme praktfulle utsikt over Oslofjorden.

Stiftelsen Sofienlund har tidligere bygget CatoSenteret i Son, Vestby kommune og har gjennom driften av senteret 19 års erfaring i vitalisering og rehabilitering av mennesker i alle aldre.

Hvem kan komme til Sofienlundsenteret?

Sofienlundsenterets behandlingstilbud vil ligge på et nivå mellom sykehusene og opptreningsinstitusjonene i gruppe 1.

Pasientene fra sykehusene kan dermed overføres tidligere til et mer stimulerende vitaliserings-

på ca 5000m² for vitalisering, rehabilitering og egen mestring for seniorer, og et senter for regelmessig trening og oppfølging, samlinger og fellesskap.

Følgene av en ulykke eller sykdom resulterer ofte i at ens livssituasjon blir endret på forskjellige vis. Erfaring viser at jo tidligere en rehabilitering starter, desto bedre forutsetning har man for å mestre den nye situasjonen. Det samme gjelder for forbygging og vitalisering.

Gjennom slike program vil seniorer kunne klare seg selv i eget hjem langt lengre. Seniorer vil i tillegg få et sunnere og bedre liv. Undersøkelser viser at de aller fleste ønsker å bo hjemme lengst mulig. Kommunen vil spare store årlige summer så lenge seniorer bor i egen bolig. Det blir vinn/vinn.

Det er imidlertid helt avgjørende at seniorer får regelmessig oppfølging og trening etter et opphold på Sofienlundsenteret. Sammen med frivilligheten ser vi for oss et samspill hvor seniorer kan hentes og bringes til og fra Sofienlundsenteret regelmessig 2 til 3 dager uken.

Det vil bli bygget flere utendørs anlegg og løypenett for seniorer og allmennheten i samarbeid med Oslofjordens friluftsråd og Akershus fylke på eiendommen Sofienlund i forbindelse med bygging av Sofienlundsenteret. Utendørs arbeidene er i gang og ordfører Nina Sandberg åpnet det første utsiktspunktet på eiendommen Sofienlund "Oleanas utsikt" med tilhørende løypenett for rullestolbrukere i 2015.

Sofienlundsenteret vil inneholde:

- 50 brukerrom med eget bad. (Husbankens norm) med telefon, internett, TV, PC, Nettbrett kommunikasjonsystem, sovesofa for gjest på rommet, seng med motorisert rygg, ben- og høydejustering.
- 20 treningsleiligheter for langtids vitalisering/rehabilitering med samme utstyr og innhold som bruker rommene, pluss kjøkken og eget soverom.

- Treningssal.
- Fysioterapi.
- Ergoterapi.
- Svømmehall med varmtvannsbasseng og boblebad.
- Garderobeanlegg med badstuer.
- Kantine/kafeteria.
- Møte og undervisningsrom.
- Teamrom og kontorer.
- Stor solterrasse.
- Utleiearealer til frisør, fotpleie etc.
- Sanseshage.

Sofienlundsenteret vil bygge sitt tilbud på:

- * Troen på menneskets verdi i relasjon til seg selv og til samfunnet.
- * Troen på menneskets iboende kraft eller ressurser til å handle.
- * Troen på frivilligheten som vil bidra og hjelpe i nødvendige situasjoner.

Behandlingen vil omfatte blant annet viktige områder som:

- * Egen mestring. Ansvarsfølelse og motivasjon til å påvirke seg selv og omgivelsene.
- * Livskvalitet. Tilfredshet med viktige områder i livet fysisk, psykologisk og sosialt.
- * Egenomsorg. Evnen til å leve med sin nye situasjon.

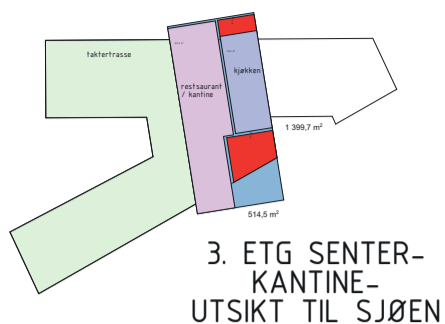
Behandlingen i Sofienlundsenteret.

Sofienlundsenterets behandlingsopplegg vil bygge på Cato-Senterets erfaringer gjennom 19 år. Fysisk trening og samtaler vil bli lagt opp både individuelt og i grupper. Sofienlundsenterets fasiliteter blir omfattende og vil gi rom for et variert trenings- og behandlingstilbud.

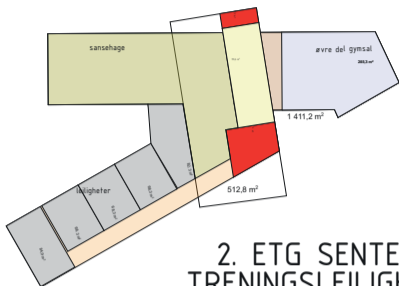
Individuell timeplan.

Når brukeren ankommer Sofienlundsenteret, påbegynnes målprosessen for oppholdet. Hver bruker får sin kontaktperson. Det vil bli satt opp en individuell timeplan for hver bruker. Evalueringssmøter med bruker vil bli gjennomført ukentlig. Den individuelle timeplanen justeres ukentlig i henhold til evalueringen. Sluttrapport blir utarbeidet.

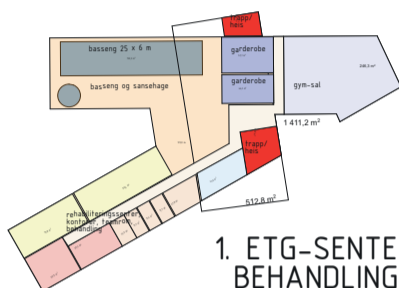
I snitt er ca. 22 timer i uken belagt på timeplanen, hvor brukeren møter behandlingspersonalet i trening. Ca. 65% er gruppebasert og 35% er individuell trening. Fordelingen på fysisk aktivitet og øvrige aktiviteter/samtaler henholdsvis 3:1. Hver bruker vil få individuell fysioterapibehandling. I tillegg vil brukeren møte allmennpraktiserende lege, spesialist i fysisk medisin, syke- og hjelpepleier, idrettspedagog, sosionom og ergoterapeut.

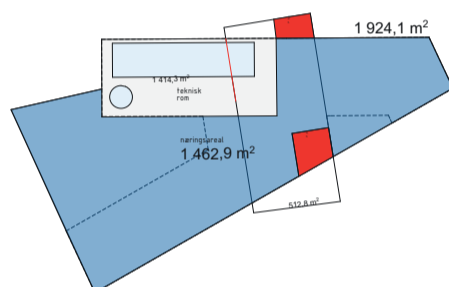
3. ETG SENTER-KANTINE-UTSIKT TIL SJØEN

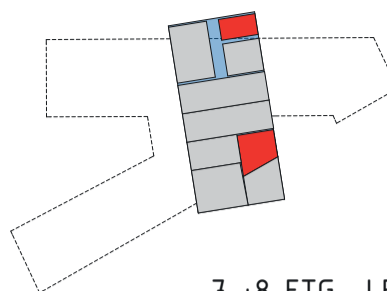
2. ETG SENTER / TRENINGSLEILIGHETER

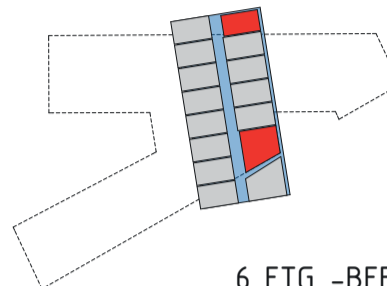
1. ETG-SENTER/BEHANDLING

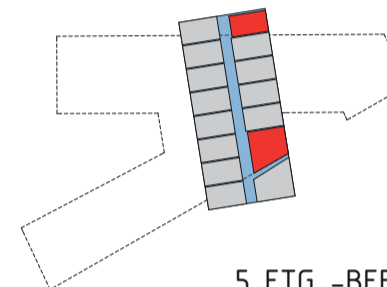
NÆRINGSAREAL I U-ETG

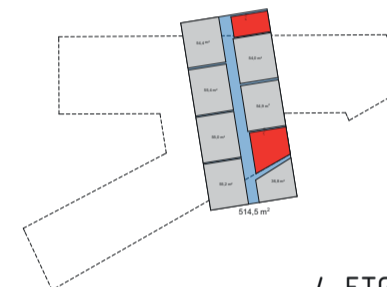
7 +8 ETG -LEILIGHETER

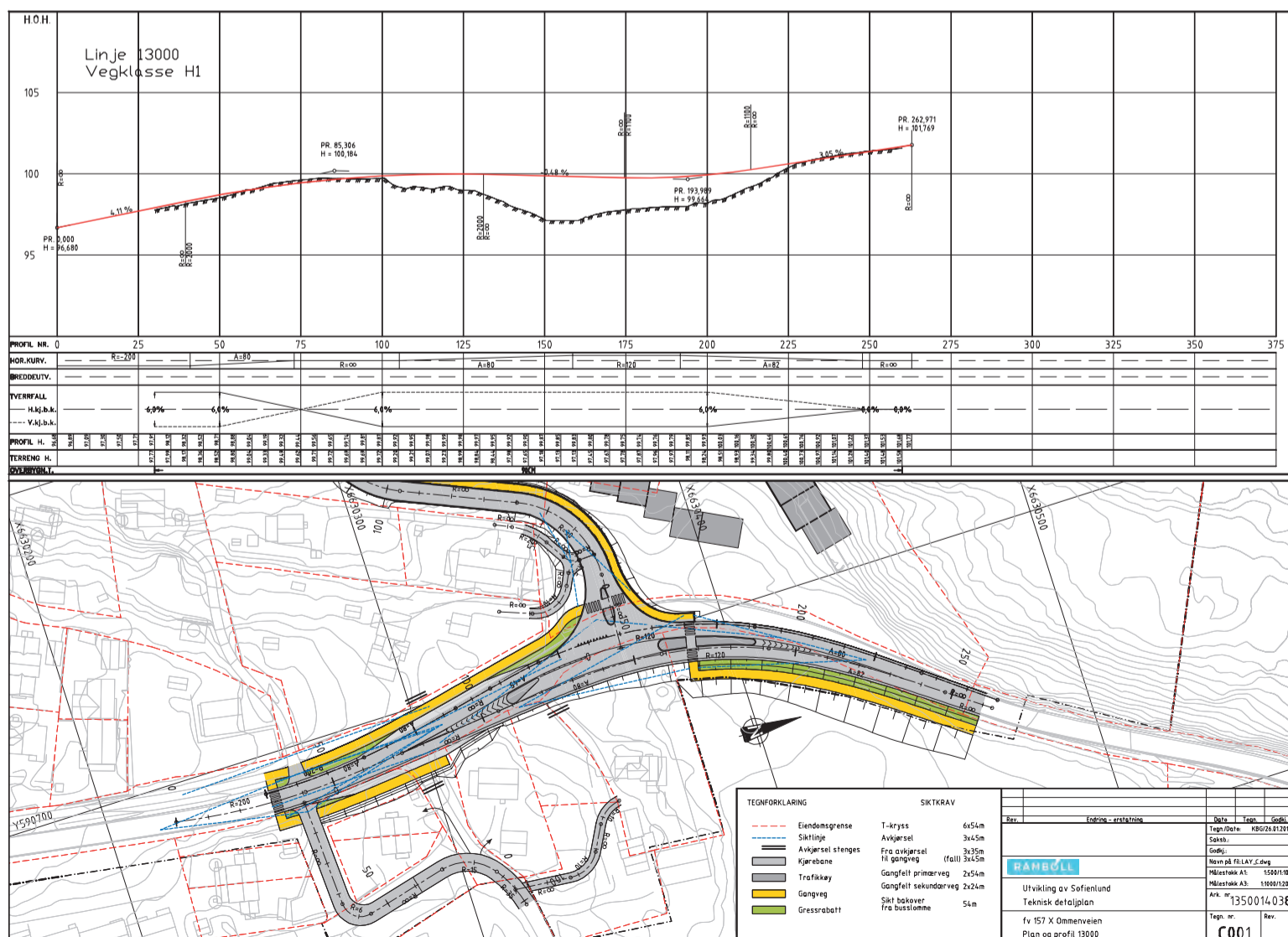
6 ETG -BEOERROM

5 ETG -BEOERROM

4 ETG - TRENINGSLEILIGHETER

Vi takker alle våre annonsører for god hjelp og støtte
til vårt viktige arbeide:
Byggingen av Sofienlundsenteret på Fjellstrand, Nesodden.

 www.danielsen-skoler.no Tlf. 55 55 98 00	Søm & Idestua DA Sentrumsvegen 120 3550 GØL Tlf. 32 07 42 29	SARPSBORG LAKKERING Stasjonsveien 84 1746 Skjeberg Tlf. 951 07 054 / 970 01 868	MECA Klokkergårdveien Bilservice AS Klokkergårdveien 6 1711 SARPSBORG Tlf. 993 76 688	Stokke Trafikkskole AS Storgata 4 3160 STOKKE Tlf. 33 33 84 24	Rose Trafikkskole A/S Nedre Tyholmsv. 9 D 4800 ARENDAL Tlf. 37 02 24 44	Nils Ivar Braathen AS Horgenveien 37 3300 HOKKSUND Tlf. 913 94 618
Sørengen Kjøreskole AS Kongsv 84 2920 LEIRÅ I VALDRES Tlf. 61 36 13 36	Prozo Norge AS Tuneveien 10 1710 SARPSBORG Tlf. 69 15 39 00	Moss Bilsenter A/S Kvaenveien 3 1529 MOSS Tlf. 69 23 57 57	REMA 1000 Moa Langelandsvegen 51 6010 ÅLESUND Tlf. 70 14 03 83	Sped Trans AS Titang. 13 1630 GAMLE FREDRIKSTAD Tlf. 69 01 38 89	Mekonomen Auto-Teknikk Drøbak Dyrløkkeveien 17 1440 DRØBAK Tlf. 64 90 70 70	 6893 VIK I SOGN Tlf. 57 69 86 50
Horten Rørleggerbedrift A/S Storgata 64 3182 HORTEN Tlf. 33 04 36 54	 7890 NAMSSKOGAN Tlf. 74 33 44 74	Østfold Bilauksjon AS Gramveien 2, Ihlen Industrifelt 1832 ASKIM Tlf. 69 88 64 15	Kolbu Bilservice Vegard Eriksen Kolbuvegen 495 2847 KOLBU Tlf. 61 16 03 03	 Vi relanserer bransjens "bibel" Etter nesten 50 år i bokform kjører vi videre. Last og Buss boka relanseres som "Nettboka" - en online database med søk, lagring og sammenligning av detaljert informasjon om nyttekjøretøy. www.lastogbuss.no		
ORTOPEDI AS Ingeniør Rybergsgate 114 3027 DRAMMEN Tlf. 32 80 93 93	 Utlermark 16, 7038 TRONDHEIM Tlf. 400 06 991	 Skedsmogata 24 0665 OSLO Tlf. 22 67 64 53	Borge Bilinnredning Johs Bergersensvei 17 1653 SELLEBAKK Tlf. 930 28 920			
Nogva Motorfabrikk AS 6280 SØVIK Tlf. 70 20 84 00	Lastebiltransport Brede Stalsberg AS Lågenv. 4 2635 TRETEN Tlf. 415 03 460	Alf Johansen AS 3840 SELJORD Tlf. 35 06 49 00	Gulvlegger Øyvind Nystein Nysteinveien 197 3960 STÅTHELLE Tlf. 416 03 880			
 7084 MELHUS Tlf. 72 87 03 89	Norvest Trafikkskole Spjelkavikvegen 9 6011 ÅLESUND Tlf. 930 64 064	 Kåshagvegen 178 2380 BRUMUNDDAL Tlf. 62 35 64 47	Sarpsborg Poleringsverksted Ketil Alfredsen Lilletunveien 4 1711 SARPSBORG Tlf. 69 15 77 02			
Team Trafikkskolene Bo & Anga DA Glommeng 41 2211 KONGSVINGER Tlf. 62 83 62 33 / 62 00 06 76	Stjørdal Taxi A/S Potttemakergata 4 7502 STJØRDAL Tlf. 74 83 75 00	Rue Transport AS 3690 HJARTDAL Tlf. 913 82 288	 Hamar Gjerluvegen 3, 2320 FURNES Tlf. 62 59 88 00 www.boshamar.no			
Mosserødhjemmet Plutosv 24 3226 SANDEFJORD Tlf. 33 48 81 00	 Bulandet 6987 BULANDET Tlf. 57 73 21 44	Evje Bilopphogging Syrteit, 4735 EVJE Tlf. 37 93 05 00	Toten Dekksenter Industrivegen 30 2850 LENA Tlf. 61 16 23 10			

Advokatfirmaet Norman & Co har behandlet
erstatningssaker siden det ble etablert i 1878.

Trafikkulykke

Yrkesskade

Pasientskade

PERSONSKADE?

Yrkessykdom

Fritidsulykke

Voldsofferskade

Ta kontakt for gratis vurdering av din sak!

Nettadresse: www.norman-co.no | Tlf: 22 12 11 80 | E-post: advokatfirmaet@norman-co.no

Vi som jobber med erstatning- og forsikringsaker, opplever ofte at mange har begrenset kunnskap til hvilke rettigheter de har hvis man har blitt utsatt for en ulykke eller en skade. Den praktiske hovedregelen er at når en skade oppstår har man en skadevolder eller forsikring som kan være ansvarlig. En forutsetning for at du får de rettighetene du har krav på er at du selv tar kontakt med de som kan være ansvarlig. Hvis du ikke helt vet hvem du skal kontakte, eller får avslag, kan det være lett å gi opp. Andre venter for lenge

Når det gjelder trafikkulykker har alle biler en obligatorisk ansvarsforsikring. Selv i de tilfeller hvor føreren er ukjent, eller er uten forsikring, er man sikret gjennom Trafikkforsikringsforeningen. Personskader er sterkest vernet, men også løsøre (eks. klær og bagasje) og eiendom har man normalt dekning for. I trafikken har også både trikk- og jernbane et rent objektivi ansvar. Ved trikkeulykker tenker mange kanskje at trafikanten får skylden, men så sent som høsten 2016 fikk vårt firma medhold i Borgarting lagmannsrett at Oslo

arbeidsgiver som må dekke et eventuelt erstatningskrav. Både skader og sykdom er omfattet, men et praktisk viktig unntak er at rene slitasjeskader faller utenfor (et typisk eksempel er ryggproblemer).

Erstatningsplikt i trafikken og på arbeidsplassen er rent objektivi rettigheter for deg som skadelidit oppstår alene som følge av at skaden har oppstått på disse stedene hvor forsikringen gjelder. For pasientskader derimot er situasjonen annerledes.

Ved pasientskader er staten ansvarlig for de tilfeller det har forekommet «svikt» ved behandlingen. Eksempler på svikt kan være forsinket diagnostisering, opplysningssvikt om risiko, feilbehandling, manglende henvisning til sentralt sykehus, vaksiner etc. Det er tilstrekkelig at den behandlingen man har fått samlet sett ikke har vært tilfredsstillende, og man trenger heller ikke bevise hvem som har gjort noe galt. Den typen skader som er utelukket fra erstatning er for eksempel følger av skaden/sykdommen selv, og når en risiko før behandling er en ikke uventet konsekvens man måtte kunne forvente. Staten håndterer disse kravene gjennom NPE (Norsk pasientskadeerstatning) og Helseklage. Siden staten som skadevolder selv utreder og behandler sakene, får man i utgangspunktet ikke dekket advokatutgifter til saksgangen. Dersom man får endelig avslag på erstatning, har man kun 6 måneder på seg til å ta ut søksmål. Det haster derfor å ta kontakt med en advokat som kan vurdere saken, og det kan være lurt å ta kontakt med advokat allerede før avslag blir gitt, selv om man skulle velge å følge opp saken selv mens NPE/Helseklage behandler saken.

Det er vanskelig å si noe generelt om når man har et erstatningskrav, men har man blitt utsatt for en skade eller sykdom i et av de tilfeller som er nevnt ovenfor, kan det være god grunn til å foreta nærmere undersøkelser.

I forsikringsammenheng er det ingen grenser for hva som kan omfattes av forsikringer. Både det å vite hvilke forsikringer man har, og hva de omfatter, er overraskende komplisert. De fleste vet hvilke forsikringer de selv har tegnet, men vet du hva arbeidsgiver har tegnet? Gjennom jobben kan man ha en rekke forsikringsrettigheter, for eksempel ved uførhet, ulykker etc. Disse gjelder vanligvis ikke bare den ansatte selv, men også ektefelle eller samboer.

Hva en forsikring i hovedsak omfatter, følger gjerne av navnet (husforsikring, reiseforsikring etc.). Det er imidlertid mange ting man kan være forsikret for som ikke er like opplagt. Mange blir overrasket når de får høre at deres reiseforsikring kan gjelde fra det tidspunkt de går ut av døra, selv om de bare er på vei til på jobb eller henter barna i barnehagen. Ved tingsskade er de fleste flinke til å følge opp

skader, men ved personskade kan mange dekninger gå på tvers av hverandre – glemmer man én forsikring kan det koste deg dyrt!

Hva en forsikring dekker fremgår i utgangspunktet av forsikringsvilkårene, men selv en langt over gjennomsnittlig interessert leser kan ha store problemer med å lese og forstå et vanlig sett med forsikringsvilkår.

Rettskjøpsdekning er en svært praktisk og viktig forsikringsdekning man bør være kjent med. I nesten alle typer forsikringer er det innebygget en dekning for advokatutgifter i forbindelse med en tvist. Fra det tidspunkt to parter er uenige (tvist har oppstått), dekker forsikringen ca. 80 % av dine advokatutgifter oppad begrenset til 100 000 eller tvistesummens verdi. Dette gjør at de aller fleste har mulighet til å få vurdert saken sin grundig, og om nødvendig gå til søksmål uten at kostnadene blir for høye. Advokaten har en plikt til å søke slik rettskjøpsforsikring der det er aktuelt. De aller fleste økonomiske tvister omfattes. Praktisk viktige unntak er familie/arv og barnefordelingsspørsmål.

Trenger man advokat til å følge opp sitt krav? Ideelt sett skal skadevolder eller forsikrings-selskapet gjøre opp for seg hvis man selv tar kontakt med dem. Skadevolder/forsikrings-selskapet oppfattes av mange som en vanskelig motpart, i alle fall hvis det oppstår uavhengighet til saken, selv om dette er forsøkt gjennomført ved behandlingen av pasientskader. Krav mot eierskifteforsikrings-selskaper ved tvister etter boligsalg er i særklasse et eksempel på at skadevolder i det lengste bestrider ansvar.

Når man tilbyr en uforpliktende og kostnadsfri telefon til en advokat, er dette et tilbud man bør takke ja til hvis man er usikker på sine rettigheter. Et alternativ er å sende en epost hvor man redegjør for situasjon, og ber om å bli kontaktet. Man kan da få oppklart raskt om man har en sak det er verdt å bruke tid på eller ikke. Videre vil man få avklart om man har rett til dekning for advokatutgifter av sitt forsikrings-selskap, slik at eventuell videre bistand begrenses til en egenandel. Har man lav inntekt og formue kan fri rettskjøpsdekning av det offentlige også være aktuelt. Hvis man har en mulig sak vil jeg sterkt råde til at man tar kontakt med et advokatkontor om spesialiserer seg på erstatning- og forsikringsaker. Deres erfaring med sakkyndige, forsikrings-selskapene og prosessen øker din mulighet for et godt utfall på saken betydelig.

Er dine rettigheter ivaretatt?

Kjetil Drolsum Sandnes (kjetil@norman-co.no) er advokat i Advokatfirmaet Norman & CO ANS. Firmaet har flere spesialister innen erstatning- og forsikringsaker. Firmaet har eksistert siden 1878, og holder nå til sentralt på Aker Brygge. Firmaet har omfattende prosedyreerfaring fra de alminnelige domstoler, herunder fra Høyesterett.

og opplever at kravet bortfaller på grunn av den lange tiden som har gått (foreldelse). Ettersom mange advokatkontorer tilbyr en kostnadsfri og uforpliktende prat hvis man har en potensiell sak, bør terskelen for å ta kontakt med en advokat ikke være for høy. Her ønsker vi å belyse noen praktiske områder hvor det kan være en fordel å være klar over sine mulige rettigheter.

Tre områder hvor skadelidte står sterkt, er ved skader som oppstår i trafikken, på arbeidsplassen eller i forbindelse med medisinsk behandling (pasientskader). I slike tilfeller står man overfor en skadevolder som har økonomi til å gjøre opp kravet. Erstatningsansvaret omfatter også dine utgifter til advokat.

sporveier ikke kunne foreta avkortning i erstatningen til en kvinne som hadde kollidert med en trikk i et fotgjengerfelt (selv om trikken har forkjøringsrett). Områder hvor ansvarsforsikring normalt ikke er aktuelt, er ulykker mellom trafikanter og syklist. I slike tilfeller kreves det at den ene parten kan bebreides.

Arbeidsplassen er et også et sted man erstatningsrettslig er godt vernet. Man ønsker selvsagt å unngå at ulykker oppstår, men når sykdom eller skader oppstår som har sammenheng med arbeidet, er arbeidstakere dekket av en obligatorisk ansvarsforsikring (yrkesskadeforsikring) hos arbeidsgiver. Man trenger altså ikke påvise skyld hos arbeidsgiver. Det er heller ikke

Nesodden kan bli et fyrtårn innen rehabilitering

Høyres Erik Adland vil plassere Nesodden som nasjonalt og internasjonalt fyrtårn innen rehabilitering, skriver Amta etter møtet i formannskapet 2. februar.

-Formannskapet hadde en tilleggs sak på agendaen, nemlig den omtalte intensjonsavtalen med Stiftelsen Sofienlund, og det var da Erik Adland trakk opp de store vyene:

- Dette kan være et ledd i det vi snakket og drømte om på 80-tallet; nemlig at Nesodden kan bli et fyrtårn innen rehabilitering. Ved å satse på Sunnaas, Nesoddtunet, omsorgsboliger på Skoklefall og snart på Fjellstrand, og altså etter hvert Sofienlund; så kan vi oppnå en slik målsetting.

-Og tonen rundt formannskapet var satt: Det var ikke en eneste politiker som hadde noe annet å komme med enn positivitet til å inngå en intensjonsavtale med Stiftelsen Sofienlund.

-Etter endt behandling og enstemmig vedtak om å inngå intensjonsavtalen, var det derfor en svært lettet Tore Henning Larsen som spratt til vær: -Jeg er rett og slett euforisk over det jeg nå har opplevd, og utrolig glad på vegne av Stiftelsen, strålte Larsen. (Amta)

Det er ikke mange som vet er at varaordfører Erik Adland faktisk har 20 års «fartstid» sammen med Stiftelsen Sofienlund.

For fra mars 1991 og ut året 1998 var han ansatt som daglig leder for Sofienlund Kommunikasjon AS. I 1996 ble han engasjert til å ta seg av byggeregnskapet for det kommende Sofienlund Helse- og Rehabiliteringssenter i Son, i dag CatoSenteret. Så ble han ansatt som økonomisjef på CatoSenteret i 1998, konstituert direktør i oktober 2003, fast ansatt i april 2004 og var i denne stillingen til han sluttet februar 2011.

LHL Hjerneslag

Tommy Skar er generalsekretær i LHL Hjerneslag. Han har vært kommunikasjons- og markedsjef i LHL, han har ledet LHLs helsefagteam og vært rådgiver for LOs leder. Han har også bakgrunn som kommunal helse- og sosialpolitiker.

Partiprogrammer uten hjerne
En gjennomgang av de politiske partienes utkast til programmer for neste stortingsperiode viser at ingen nevner slagrammede som gruppe eller hjerneslag som sykdom. Det nærmeste vi kommer kroppens viktigste - og mest fascinerende og komplekse - organ med ords nevning, er Kristelig Folkeparti forslag om å styrke aldersrelatert hjerneforskning og forskning på demenslidelser. Betyr det at de slagrammede er glemte?

sterkt - når disse begrepene med ett unntak - ikke finnes i programutkastene som har vært presentert så langt. Det andre argumentet er at man kan ha politikk på både hjerneslagområdet og andre diagnoseområder uten å nevne sykdommer med navn, og selvsagt kan også vi mellom linjene lese oss til hva som blir en mulig politikk.

Likevel: Det er både forundrende og skuffende at partiene ikke har en direkte henvisning til hjerneslag, hjernehelse el-

at det er en folkesykdom som hvert år rammer rundt 12 000, er den tredje vanligste dødsårsaken og en den vanligste årsaken til alvorlig funksjonshemming som ikke er medfødt.

Som bruker- og interesseorganisasjon verken skal eller vil vi sette grupper opp mot hverandre. Vi gleder oss over at partiene omtaler tiltak mot kreft og psykiske lidelser, men med de store utfordringer mange slagrammede har, hadde det vært riktig med en tydeligere og mer konkret politikk og retning på hjerneslagområdet. For eksempel tar ingen partier opp at de slagrammede har et svært mangelfullt tilbud når det gjelder logoped- og synspedagogtjenester. Fordi forskningsinnsatsen på hjerneslag i Norge for noen år siden utgjorde bare elleve prosent av forskningen på hjertesykdommer og kun to prosent av den samlede kreftforskningen, som det pekes på i NOU 2015: 17, burde alle partiene programfestet en opptrappingsplan på dette området. Det samme bør de for øvrig gjøre på hele hjerneområdet, som ifølge Hjernerådet bare tilgodeses med åtte prosent av norske forskningsmidler.

Det blir spennende å se hvordan politikerne vil kommentere statusrapporten for hjernehelse som kommer 9. februar. En viss sammenheng mellom prat og praksis må vi forvente, og da må resultatet bli at kartet for neste periode justeres etter terrenget. LHL Hjerneslag og Afasiforbundet i Norge har sendt brev til stortingspartiene hvor vi utfordrer de på ti punkter på hjerneslagområdet hvor partiene må

styrke sine programmer for perioden 2017-2021:

Økt forskningsinnsats
Nasjonal plan for CT-skannere og styrket prehospital tjeneste
Screeningløsning for atrieflimmer for personer over 65 år
Bedre rehabiliteringstilbud
Flere logopeder og synspedagoger
Økt oppmerksomhet på angst, depresjon og fatigue*
Bedre pårørendestøtte og pårørendeoppfølging
Bygge ned forskjellene i tilbud mellom ulike kommuner og i spesialisthelsetjenesten
Tiltak for å få flere tilbake i arbeidslivet
Alle unge ut av sykehjem

De siste tiårene har akuttbehandlingen i Norge blitt god, og vi ligger på topp i overlevelse etter hjerneslag. Nå kommer pakkeforløp også på dette området. Derfor er det ingen grunn til at den positive utviklingen vi er inne i, eller arbeidet med å løse de utfordringer som fortsatt eksisterer og som vi tar opp, skal møte veggen ved stortingsvalget i høst. Alle partier har mulighet til å rette opp svakhetene. Når partiene vedtar programmer på sine landsmøter i vår, må de bli tydeligere på hva som er utfordringer og løsninger. Vi skal gi dem anledning til å fortelle om dette til alle slagrammede og pårørende i løpet av valgkampen. Det er en stor velgergruppe som venter på svar!

(*Fatigue er velkjent hos folk som har eller har hatt kreft.

Fatigue beskrives som en følelse av trøtthet, kraftløshet og mangel på motivasjon).

La meg ta motargumentene mot vår lille partiprogramtest med en gang selv: Det er selvsagt ikke antallet ganger slagrammede, pårørende, hjerneslag, hjernehelse eller hjerne nevnes i et program som er avgjørende for hvilken politikk et parti kan føre på hjerneslagområdet, men det er et signal. Og dette signalet blir veldig sterkt - negativt

ler hjerneforskning. Husk at i Norge vil omtrent 30 prosent av befolkningen få en hjerne sykdom i løpet av livet, og at 25-30 prosent av de totale helsekostnadene er knyttet til slike sykdommer, ifølge Hjernerådet. Slik sett er det bra at det for eksempel brukes plass på demens. Men slagrammede er ikke nevnt hos partiene, og det til tross for

Dybdekunnskap om hvordan man kan forebygge at helsen til eldre forverres ytterligere.

-Jeg visste ikke engang at det fantes en slik sykepleier. En sånn dyktig dame som kommer hjem til deg og har tid til å snakke litt. Legen har jo nesten ikke tid til å se på pasienten, sier Odd Lundeby.

79-åringen følger fornøyd med på undersøkelsen av hans 80-årige kone, Gerd, får avansert geriatrisk sykepleier (AGS) Wenche Hammer. Gerd har nettopp kommet hjem fra et sykehusopphold, og nå har Hammer undersøkt henne fra topp til tå.

Eidsberg. Rett før valget i 2015 sa Solberg at hun ville bruke 1,8 milliarder kroner på å gi etter- og videreutdanning til 15.000 sykepleiere og 15.000 helsefagarbeidere innen 2020.

-De eldre som bor i kommunesektoren skrives raskere ut av sykehusene, og vi må sørge for at de som jobber i sektoren får mulighet til å gi dem best mulig omsorg, uttalte Solberg til VG.

Leder i Sykepleierforbundet, Eli Gunhild By, har ikke glemt lovnadene statsminister Erna Solberg kom med i en duell med

der i Norsk Sykepleierforbund, Eli Gunhild By.

-Skal de klare løftene til Erna, må de virkelig bykse på. Så langt har vi bare sett en videreføring av de midlene som allerede lå der, fastslår leder i Fagforbundet, Mette Nord.

Høie: Erna lovte ikke friske midler

Statsminister Erna Solberg vil ikke la seg intervju av VG om saken, men henviser til helseminister Bent Høie. Han mener regjeringen ligger godt an til å innfri løftene statsministeren kom med i 2015.

Helseministeren opplyser til VG at estimater viser at 2950 sykepleiere og 2215 helsefagarbeidere fikk etter- og videreutdanning i 2016. I 2017 ligger det an til å bli enda flere slik at det ifølge Høie er realistisk å nå målet om til sammen 30.000 innen utgangen av 2020.

Helseminister Bent Høie avviser at statsministeren lovte friske midler til videreutdanning av sykepleiere og helsefagarbeidere. Han mener likevel løftet er i ferd med å bli innfridd.

-Hvordan kan det ha seg at Sykepleierforbundet bare finner 60 millioner i friske midler til dette?-

-Vi bruker nå over 1,2 milliarder, hevder Høie.

-Alt er vel ikke friske midler?

-Nei, men det var heller ikke sånn at statsministeren lovte at alle pengene skulle være nye. Hun lovte etter- og videreutdanning til et gitt antall, og det er vi godt i rute til å nå.

-Så de 1,8 milliardene statsministeren snakket om var ikke friske penger?

-Det var både de pengene vi allerede hadde prioritert pluss den veksten som skulle til for å nå målet.

-Sykepleierforbundet og Fagforbundet oppfattet det nok ikke slik.

-Nei, men det var sånn det ble sagt. Hvis ikke hadde vi sagt at vi skulle tredoble innsatsen hvert år, og det sa vi ikke, sier Bent Høie.

Lederen i Sykepleierforbundet mener lovnaden til statsministeren ikke var til å misforstå:

-Hun uttalte at dette var en konkret satsing. Nå viser det seg at mesteparten av midlene er en videreføring av det tidligere regjeringer har bevilget. For dem som hørte lovnaden var det ikke mulig å forstå på den måten, sier Eli Gunhild By.

Risikofylt å skrives ut fra sykehus

I Eidsberg har én videreutdannet sykepleier allerede hatt stor effekt. Wenche Hammer fikk dekket store deler av masterstudiet av arbeidsgiver, og da hun var ferdig sto det en 100 prosent stilling klar. Hun er nå et bindeledd mellom pasienter som nylig er utskrevet fra sykehus/helsehus, hjemmesykepleie og fastlege.

-Overgangen fra sykehus eller helsehus til hjem er risikofylt for eldre pasienter. Tilgangen de har på fastlegen sin varierer, og ikke alle klarer å følge opp helsen sin selv, sier Hammer.

Et par – tre dager etter hjemkomst fra sykehus, skrives pasientene inn i Eidsberg kommunes virtuelle avdeling. Da kommer Hammer på døren med ryggsekken full av utstyret hun trenger for å undersøke og kartlegge pasienten.

Pasienter som har behov for videre oppfølging, skrives inn i Eidsberg kommunes virtuelle avdeling. Der jobber Hammer i et tverrfaglig team sammen med fysioterapeuter og ergoterapeuter.

Gerd Lundeby blir sjekket fra topp til tå når avansert klinisk sykepleier Wenche Hammer er på besøk. -Det er jo reneste legeundersøkelsen, mener Gerds mann, Odd Lundeby.

Gerd kommanderer, Odd jobber

- Utdanningen har gjort meg i stand til å gå mer i dybden på den kliniske helsetilstanden til pasienten. Jeg forstår helheten bedre og kan på en grundigere måte vurdere pasientens behov for oppfølging videre, forklarer sykepleieren.

Hun vurderer blant annet pasientens funksjonsnivå, medisinerbruk og ernæringsstatus. Hammer understreker at det selvsagt er pasientens fastlege som har det medisinske ansvaret, men at hun, sammen med resten av hjemmesykepleien, har mulighet til å gi en tettere oppfølging. -Jeg samarbeider godt med fastlegene. De blir raskt underrettet om pasientens status etter hjemkomst, og det blir bestilt kontrolltime hos fastlegen helst innen 14 dager, sier hun.

Gerd og Odd Lundeby er svært fornøyd med hjemmesykepleien i Eidsberg. Nå får Gerd besøk morgen og kveld, og mellom der er det Odd som trår til.

Wenche Hammer har bred erfaring som sykepleier. Avsluttet en klinisk masterstudie i Avansert Geriatrisk Sykepleie ved UiO sommer 2014. Jobber som AGS (avansert geriatrisk sykepleier) i Eidsberg kommune og fra høsten 2014 har jeg ledet et prosjekt kalt Virtuell avdeling. Her er fokus på tett oppfølging av den nyutskrevne eldre pasienten i eget hjem - i samarbeid med fastlege/hjemmetjeneste/fysio/ergo.

Hun har også undervist sykepleiere i flere kommuner om "Legemidler og eldre" i forbindelse med prosjekt linket til Pasientsikkerhetskampanjen "I trygge hender".

AGS - avansert geriatrisk sykepleie

Geriatrisk sykepleier Wenche Hammer

Hun jobber i Eidsberg kommune og var en av de første som fullførte en mastergrad i avansert geriatrisk sykepleie ved Universitetet i Oslo. Videreutdanningen har gitt Hammer dybdekunnskap om hvordan man kan forebygge at helsen til eldre forverres ytterligere.

-Målet er at pasientene skal slippe unødvendige reinnleggelse på sykehus og forverring av helsetilstanden, sier Hammer.

Løftebrudd fra Erna

Statsminister Erna Solberg ønsker seg flere som sykepleieren i

Ap-leder Jonas Gahr Støre i valgkampen i 2015.

Tre år før fristen for «Kompetanseløft 2020» går ut, har hverken Norsk Sykepleierforbund eller Fagforbundet, som organiserer cirka 55.000 helsefagarbeidere, glemt statsministerens løfter.

Sykepleierforbundet har regnet seg fram til at Solberg bare har levert rundt 60 millioner av de 1,8 milliardene hun lovte. – Vi står overfor store utfordringer. Da er det et løftebrudd når statsministeren ikke har tatt innover seg behovet og bevilget de pengene som er nødvendig, sier le-

Transport Nord AS Andslimoen 9325BARDUFLOSS Tlf. 911 38 630	Nettec AS Kolbotnv 14 1410KOLBOTN Tlf. 66 81 06 40	Tvemo Transport DA Nannestadv. 1 2034HOLTER Tlf. 975 79 001	Aure Anleggsservice Dromnes 6699KJØRSVIKBUGEN Tlf. 412 28 343	Bilskadereparatøren Odd Gunnar Hvattum 6443 TORNES I ROMSDAL Tlf. 922 84 987	Frekhaug Fysioterapi Havnev 15 5918FREKHAUG Tlf. 56 17 14 50	Nettbuss AS Vestliven 3 3570 ÅL Tlf. 32 08 60 60
Myrvollen Transport AS Nordre Sønset 20 3158ANDEBU Tlf. 95 19 94 70	Lommedalen Auto AS Skollerudveien 140 1350LOMMEDALEN Tlf. 67 80 06 00 www.lommedalenauto.no	H. Lunde Autoverksted Hofvegen 236 2266ARNEBERG Tlf. 62 95 32 83	Berganmoen Verksted AS Lågendsveien 2637 3277STEINSHOLT Tlf. 33 12 94 48	Hornmoen Bruk AS Langholsv 486 2412SØRSKOGBYG Tlf. 62 41 14 39	Rogne Aut. Trafikkskule A/S Storevågen 73 6020ÅLESUND Tlf. 70 15 85 60	Kråkstad Bilverksted Askimveien 145 1408KRÅKSTAD Tlf. 64 86 35 15
Slemmestad Optikk AS Fortunet 3470SLEMMESTAD Tlf. 31 28 29 54	VULKAN SKANDINAVIA AS Byfogd Motzfeldts gate 6 6413MOLDE Tlf. 71 24 59 90 www.vulkan.no	Voss Auto og Servicesenter AS Strandavegen 500 5710SKULESTADMO Tlf. 56 53 05 10	Metro Trafikkskole Lillestrøm AS Skedsmogata 9 2000LILLESTRØM Tlf. 63 81 76 50	Karlsruud Betongpumping AS Thonsveien 68 1816SKIPTVET Tlf. 69 80 91 30	Petter Iversby Transport Løkenv. 4 1743KLAVESTADHAUGEN Tlf. 995 95 502	Transport-Formidlingen SA Østre Aker vei 255 0976 OSLO Tlf. 22 90 75 00
Peder Haakestad & Sønn AS Elvev. 142 3271 LARVIK Tlf. 33 16 38 38	EXPONORWAY Robert Sathiasaelan Gnanapragasam Ramstadsletta 46 A 1365BLOMMENHOLM Tlf. 952 50 338	ANONYM STØTTE	Berglyhallen Autosenter AS Sørilfjellet 4 1788HALDEN Tlf. 69 21 19 21	Borg Ventilasjon A/S Produksjonsv. 15 1611FREDRIKSTAD Tlf. 69 39 82 90	Stian Røyset Transport AS Snopenesvegen 25 6017ÅLESUND Tlf. 930 82 402	Hamarvik Båtforening Hamarvik 7263HAMARVIK Tlf. 959 63 693 www.hamarvikbaat.com

Mer enn forventet. PB 48 - 2831 RAUFOSS - Tlf. +47 61 15 10 00 raufoss@toten-transport.no - www.toten-transport.no	BERRY ALLOC LAMINATE • PARQUET • WALLS • VINYL PLANKS Fiboveien 26, 4580 LYNGDAL - Tlf. 38 34 22 00	 Bilia Personbil as Bilia Risløkka Økernv. 115, 0579 OSLO Tlf. 08 555 - www.bilia.no	Kriminalomsorgen Arendal fengsel Parkveien 6 4838ARENDAL Tlf. 37 07 67 43
--	--	--	---

Jensen Valter & Sønn A/S Valter Jensen Eiendom ANS 0207 OSLO Tlf. 22 12 46 60 www.vje.no	 Vålerv. 157, 1599 MOSS Tlf. 69 24 11 30 - www.mtf.no	 GPX Gardermoen Parcel Xpress TRANSPORT - FLYFRAKT Tel. 63 98 27 77 - www.gpx.no	Rustad Transport AS Storfjellveien 16 8530BJERKVIK Tlf. 76 96 38 80
---	---	---	---

Statens vegvesen Region sør 4808ARENDAL Tlf. 02 030 - www.vegvesen.no	Aaserud Møbler A/S Rolighetsv 9 1738BORGENHAUGEN Tlf. 69 16 66 60	 Oslo AS Økern - Skøyen Økernveien 147, 0580 OSLO - Tlf. 67 92 60 00 - www.bos.no	 GUDBRANDSDAL BRØNNBORING AS Gamleveien 30, 2642 KVAM Tlf. 61 29 26 50 www.gudbrb.no
--	---	---	--

 Bregnev 3, 8680 TROFORS - Tlf. 484 68 168 m.m. kl. 10-14 post@energisentret.no - www.energisentret.no Batteri og produkter til høreapparat	 Toyota Førde Toyota Nordfjord Steinsvegen 10, 6802 Førde Tlf. 57 72 10 09 www.toyota-forde.no 6718 Detnesveien, 57 85 26 50 Hegnvegen 16 - 6783 Strøy, Tlf. 57 87 60 00 www.toyota-nordfjord.no	Solbergtoppen rehabilitering G. F. Henriksensv 23, SANDVIKA Tlf. 67 50 12 30	 Nr 1 Trafikkskole
---	---	---	---

Spesialsykehuset for epilepsi G F Henriksensv 23, 1337 SANDVIKA Tlf. 67 50 10 00	Jessheim DPS, seksjon polikliniske tjenester Sykehusveien 25, 1478 LØRENSKOG Tlf. 63 94 12 00	Møller Bil Orkdal Bårdshaug Vest, 7300 ORKANGER - Tlf. 72 47 11 00 www.orkdalbil.no	Nr 1 Trafikkskole Porsgrunn AS Jernbanegata 7 3916PORSGRUNN Tlf. 03 619 www.nr1-trafikkskole.no
---	--	--	--

forlaget Last & Buss

Vi relanserer bransjens "bibel"

1968 1978 1988 1998 2008 2016

Etter nesten 50 år i bokform kjører vi videre.
Last og Buss boka relanseres som "Nettboka"
- en online database med søk, lagring og sammenligning
av detaljert informasjon om nyttekjøretøy.

www.lastogbuss.no

- FØRDE
- MÅLOY

Norsk Scania AS
Drammensveien 159
0212 OSLO
Tlf. 05 464
Epost: info@scania.no
www.scania.com

KVALITET
Arbor-Hattfjelldal AS
Arborv 10
8690HATTFJELLDAL
Tlf. 75 18 50 00
www.arbor.no

Stordal Autosenter as

Service - Reparasjoner - EU-kontroll
Vi reparerer alle bilmerker

Spør oss også om service og reparasjoner på BOBIL
Stordal Autosenter AS
Bredv. 1, 1718Bredv. - Tlf. 67 92 60 00
Bilverksted

EIKER VEKST
Ryghgata 6
3050MJØNDALEN
Tlf. 32 23 68 80
www.eikervekst.no

Funkis Bil

Utleie av spesialtilpassede biler
www.funkisbil.no
90 59 59 35
post@funkisbil.no

OYTEX
Funksjonelle klær for rullestolbrukere
Strandgata 36
6905 FLORØ
Tlf. 57 74 55 20
www.oytex.no

Taxi Hedmark

03 650
Bestill enkelt din taxitur (1-4 pers) med vår nye app.
Besøk vår hjemmeside:
www.taxi-hedmark.no

Løsninger for synshemmede
bojo as
Akersbakken 12
0172 Oslo
Tlf. 23 32 75 00

BRATTLI BYGG
Alt innen bygg og reparasjoner
ANDERS WOIE
Snekker og daglig leder
Tjore 85
4887 Grimstad
Tlf: 90768447
andwoie@gmail.com
www.brattlibygg.no

 Kvernmo TAK 2353 STAVSJØ Tlf. 909 77 381	 Wilbergjordet Wilbergjordet 10 1605 FREDRIKSTAD Tlf. 69 36 60 50	 viva 3412 LIERSTRANDA Tlf. 32 22 58 00	Røros Aut. Trafikkskole Tollefs Bredals vei 11 7374 RØROS Tlf. 909 96 043	Rørleggerfirma Bjørn Jensen Lahellveien 33 3218 SANDEFJORD Tlf. 920 97 650	Bremsnes Bilverksted AS Mekonomen 6530 AVERØY Tlf. 71 51 11 90	Reinholdtsen Maskin AS 8430 MYRE Tlf. 76 13 46 33
Knut Farestveit Rør og Sveis Modalen 1041 5729 MODALEN Tlf. 901 82 524	 TURHUS MASKIN AS 3550 GOL Tlf.: 32 07 52 10 - 90 59 23 22 - 90 97 05 78	Rally Bilverksted AS Pancoveien 8 1624 GRESSVIK Tlf. 907 41 988	Ørje Bil og lakk Industriveien 3, 1870 Ørje 1870 ØRJE Tlf. 970 97 158	 BERGMAN DIAGNOSTIKA Jogstadvej 21, 2007 KJELLER Tlf. 63 83 57 50	Car Craft Bilverksted AS Østre Rosten 4 A 7075 TILLER Tlf. 72 88 00 80	 NMCU NORSK MOTORCYKEL UNION Skoggata 5, 1502 MOSS Tlf. 908 37 374
Kjell Arne Schjørn AS Anne Mourudsv 17 2615 LILLEHAMMER Tlf. 61 25 36 47	AKO Transport AS Vognveien 23 Ørn Industriområde 2072 DAL Tlf. 992 17 800	Morten Juliussen Krantransport AS Brekkerødsv 1 1782 HALDEN Tlf. 922 16 554	Ørebekk Karosseriverksted AS Nordkilen 2 1621 GRESSVIK Tlf. 69 32 73 22	Juel Johansens Bilruter Rådalsv. 16 1663 ROLVSØY Tlf. 69 33 51 39	 Ragnar Larsen & Sønner AS 1628 ENGALSVIK Tlf. 69 33 91 80	Dyrego' AS Hovedv 8 9151 STORSLETT Tlf. 77 76 76 97
H. Clausen AS Gaupev. 21 1914 YTRE ENEBAKK Tlf. 64 92 37 30	Hønefoss Videregående skole Oslov. 17 3511 HØNEFOSS Tlf. 32 17 13 00	Gausdal Fysioterapi Jordmorvegen 11 2653 VESTRE GAUSDAL Tlf. 61 22 35 26	Eidsberg Regnskapslag Anton H. Mysensgt 13 1850 MYSEN Tlf. 69 84 60 90	Jan Kjønnås Ålbotsjordveien 94 8659 MOSJØEN Tlf. 994 68 501	 MODALEN AS Indre Årsnes, 4770 HØVÅG Tlf. 950 82 025 www.modalen.as	Råbekksvingen Auto Service Råbekksvingen 20 1617 FREDRIKSTAD Tlf. 902 39 029

Raskere tilbake

 Time kommune time.kommune.no	 Midtre Gauldal kommune midtre-gauldal.kommune.no	 Sirdal kommune sirdal.kommune.no	 Løten kommune loten.kommune.no	 Selbu kommune selbu.kommune.no	 Sel kommune sel.kommune.no	 Sola kommune sola.kommune.no
 MERÅKER KOMMUNE Sektor kommunal utvikling meraker.kommune.no	 Halden kommune halden.kommune.no	 Bodø kommune bodo.kommune.no	 Fet kommune fet.kommune.no	 Sande kommune sande-mr.kommune.no	 Fræna kommune frana.kommune.no	
 Gaular kommune gaular.kommune.no	 Aure kommune aure.kommune.no	 Masfjorden kommune masfjorden.kommune.no	 Inderøy kommune inderoy.kommune.no	 Kvalsund kommune kvalsund.kommune.no	 Asker kommune asker.kommune.no	
 TVEDESTRAND KOMMUNE Aktiv hverdag - trygg framtid tvedestrand.kommune.no	 SAUDA KOMMUNE sauda.kommune.no	 Bø kommune boe.kommune.no				

Plages du med droppfot ? ... da kan **WalkAide**® hjelpe deg

WalkAide® er en høyteknologisk elektrostimulator som hjelper mange droppfotpasienter til å løfte foten under gange. WalkAide® er meget avansert og må ikke forveksles med andre elektrostimulatorer som er tilgjengelige for denne pasientgruppen.

Ny teknologi, basert på en programmérbar tiltssensor, gjør WalkAide® lett og betjene for deg som bruker.

Enkel elektrodeplassing

Ingen hælssensor i skoen - med WalkAide® kan du gå barbert !

Egnet også for barn

CYPROMED AS
CYBERNETIC PROSTHESES AND MEDICAL EQUIPMENT

WalkAide® er godkjent som et ortopedisk hjelpemiddel gjennom NAV. Be om brosjyre og nærmere opplysninger om dette produktet

Cypromed AS, Vikavegen 17, 2312 Ottestad. Tlf: 62 57 44 33 Fax: 62 57 44 34 E-mail: service@cypromed.no www.cypromed.no

De siste dagene har diskusjonen om ansvar dominert det offentlige rom. Ansvar for seg selv og for andre. Også om «ledere» som skyver ansvaret nedover fra seg selv, med etiske briller er ikke det pent å se på. Når jeg ser på dette i forhold til det som skjer for øvrig i verden og her i landet, er det kanskje blitt litt i meste laget? Det er fritt for alle å skru av.

Jeg har valgt å skru om. Jeg stiller meg heller spørsmålet om hvem som har ansvar for mitt liv, i den store alminnelighet. Det kan jo ikke være andre enn meg selv. Jeg er jo sjef i mitt eget liv og det ønsker jeg å være lenge. Ikke som ord i festtaler, men i hverdagene spesielt. Når man er kommet såpass langt frem i køen som meg, kan det etter hvert bli behov for hjelp fra andre. Det er mitt ansvar å forberede meg på det. Det kan

være klokt å finne ut hos hvem og hvor jeg kan stille spørsmål og søke råd.

Gode råd

Hvordan holde hode og kropp i form, hva bør jeg gjøre for at mine hjemlige omgivelser forblir trygge og praktiske, kan jeg minske risikoen som oppstår når min fysiske bevegelsesfrihet reduseres?

Hva skal jeg være OBS på for å oppdage eventuelle tegn på kognitiv svikt i tide? Hvordan hindre besøk av uvedkommende? Det hadde vært greit å ha ett sted å spørre om slikt.

Jeg kan selvsagt sette meg ned og nyte mitt otium, men det blir det dårligere helse av. Kortere liv også og den livskvalitet jeg ønsker å ha, også i årene fremover, forsvinner. Mange eldre tenker på hvem de kan spørre. Ikke minst de mange aleneboende. Over 70 % av 70+-generasjonene, er det.

Bare noen få prosent av oss blir pleie og omsorgstrengende, enda færre kommer på sykehjem. Vi vil også helst bli boende hjemme. 9 av 10 av oss eldre er oppegående og ingen av oss kan skyve ansvaret for forberedelse til vår fremtid over på andre. Selv holder jeg på å sørge for at jeg alltid vil ha noen å spørre når jeg kommer i en situasjon jeg ikke takler og er oppradd for svar. Takket være noen kløktige mennesker i Forskningsparken på Blindern har jeg tilgang til et enkelt, digitalt system som jeg tilpasser til mitt formål, som også du og andre kan bruke.

AHANS

Jeg har gitt det navnet AHANS? forkortelse for *Alltid Ha Noen Å Spørre.*

Det er en lukket trygghets sirkel som jeg har invitert min kone, våre barn, barnebarn, sviger-

barn, et par venner og naboer, samt et par frivillige med kompetanse, med inn i. Alle kan spørre om hva de vil, også om hjelp til enkle ting. Den som har et svar, svarer.

Dette kan linkes opp mot andres trygghetssirkler, dermed vil antallet svarere øke. Det er også etablert en ressursbank med 150 personer som er villige til å svare, etter behov. Et praktisk verktøy for meg, som vet at ansvaret for min trygghet, trivsel og tilhørighet er mitt. Systemet er ferdig og jeg er med på testingen, som er finansiert av Helse- direktoratet. Blindernforskerne vil gjerne ha flere med i testingen av programmet, er du klar?

I mine daglige gjøremål er jeg i kontakt med mange eldre, også pårørende for demenssyke. Jeg ser at de fleste vil ha nytte og mye glede av AHANS. Jeg tar gjerne ansvar for å dele kunnskaper om dette med andre.

Ansvar? Ikke bare festtaler?

Støtt slagambulansen

Maren Ranhoff Hov
på vakt i slagambulansen.

Det finnes god behandling mot hjerneslag, men svært få rekker å få den i tide. Maren Ranhoff Hov forsker for å spare livsviktig tid for hjernen ved å teste om riktig diagnose kan stilles av en luftambulanselege allerede før pasienten kommer til sykehus.

Hver dag rammes 40 personer i Norge av hjerneslag. De opplever at millioner av hjerneceller dør i løpet av få minutter. Sykdommen kan gjøre dem pleietrengende, i verste fall ta liv. Heldigvis finnes det god behandling, hvis de bare får den i tide.

-Det er et mirakel, de metodene vi har for å behandle hjerneslag i dag, sier stipendiat Maren Ranhoff Hov. Men det som er så synd, er at vi har så dårlig tid. Pasientene må behandles innen 90 minutter for å få full effekt.

Hun forsker for å finne ut om anestesileger i luftambulansen kan trenes opp til å gjøre den samme jobben som nevrologene og radiologene i dag gjør med slagpasienter inne på sykehuset.

Kan de lære å stille riktig diagnose, noe som må til før behandlingen gis, og kan det spare tid og hjerneceller for pasientene? Er det mulig å gjøre slagbehandlingen i luftambulansetjenestens helikoptre?

Slagambulansen er et rullende laboratorium som eies av Stiftelsen Norsk Luftambulans og brukes i dette forskningssamarbeidet. Innvendig ligner den et legehelikopter. I tillegg frakter den medisinsk utstyr, velkjent fra nevrologiske avdelinger på sykehus: En CT-skanner, egnet til å undersøke hodet til hjerneslagpasienter.

**Støtt Maren Ranhoff Hov.
Bruk konto 1617 20 74573.**